

Conclusies van de Advocaat-Generaal  
M. LAGRANGE

*Vertaald uit het Frans*



## INHOUD

|                                                                                                                                                 | blz. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Middel gegrond op schending van artikel 60 . . . . .                                                                                            | 119  |
| Middel gegrond op „détournement de pouvoir” . . . . .                                                                                           | 123  |
| Middel gegrond op schending van het tweede lid van paragraaf 30<br>van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangs-<br>bepalingen . . . . . | 127  |
| Eindconclusies . . . . .                                                                                                                        | 130  |

*Mijnheer de Voorzitter, Heren Rechters,*

Evenals de Rechter-Rapporteur betreuren wij het, dat wij ons niet kunnen uitdrukken in de procestaal. Wij moeten nu onze uiteenzettingen geven over het verzoekschrift van de Italiaanse Regering — beroep 2-54(1).

Mijne Heren, dit verzoekschrift voert formeel de vier volgende middelen aan:

1° schending van lid 1 van artikel 60, juncto artikel 4 *b* van het Verdrag: dit middel bestrijdt in het bijzonder Beschikking 1-54 betreffende de omschrijving van de verboden practijken;

2° schending van lid 2 van artikel 60, welk middel doelt op Beschikking 2-54 betreffende de soepeler regeling van het stelsel van de openbaarmaking;

3° „détournement de pouvoir” bij de uitoefening van de aan de Hoge Autoriteit bij lid 1 en 2 van artikel 60 van het Verdrag verleende bevoegdheid;

tenslotte 4° schending van de tweede alinea van paragraaf 30 van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen, welke paragraaf, zoals Gij weet, in het bijzonder voor Italië geldt.

Mijne Heren, de eerste drie middelen, hoewel iets anders voorgedragen, houden dezelfde argumenten in als die, welke naar voren zijn gebracht in het verzoekschrift van de Franse Regering. Noodzakelijkerwijze zullen onze uiteenzettingen terzake dus kort zijn, en wij verontschuldigen ons hiervoor bij de Italiaanse Regering. Het spreekt vanzelf, dat dit niet wil zeggen, dat wij de gestelde vragen slechts hebben bestudeerd ter gelegenheid van het eerste beroep. In feite hebben wij met dezelfde aandacht alle in beide zaken overgelegde memories gelezen, evenals trouwens in de laatste twee zaken, die van de verenigingen, en met dezelfde belangstelling geluisterd naar alle pleidooien. Indien wij tot nu toe als uitgangspunt van onze uiteenzettingen alleen het beroep van de Franse Regering hebben genomen, is dit slechts, omdat dit beroep het eerst

---

(1) Cf. *supra* blz. 45.

aan de orde kwam, alsook tot meerdere duidelijkheid van het be-  
toog. Wij zijn ervan overtuigd, dat niemand in deze methode een  
verboden „discriminatie” zal zien ... noch ook enig tekort aan  
hoffelijkheid.

#### MIDDEL GEGROND OP SCHENDING VAN ARTIKEL 60

*Het eerste middel*, zo zeiden wij, richt zich tegen Beschikking 1-54, met het verwijt, dat het bepaalde, met het voorschrift van non-discriminatie strijdige praktijken heeft toegestaan en daardoor het eerste lid van artikel 60 heeft geschonden, hetwelk een absoluut verbod van deze praktijken inhoudt. Volgens de eisende partij is de eerbiediging van de regel van non-discriminatie op onverbreekelijke wijze verbonden met het beginsel van de openbaarmaking en iedere overtreding hiervan brengt automatisch schending van de eerste regel met zich mede.

Hierin herkent Gij zeer duidelijk, mijne Heren, de stelling van het eerste beroep, nl. dat beide begrippen, ook al kunnen zij „verstandelijk los van elkander voorkomen”, in de toepassing niet gescheiden kunnen worden. Wij kunnen dus niet anders doen dan U verwijzen naar onze vorige opmerkingen, waarbij wij U eraan herinneren, dat volgens ons echter Beschikking 1-54 in zich zelve volkomen met de voorschriften in overeenstemming is, welke mening men overigens ook kan hebben over het wetmatig karakter van het stelsel van de openbaarmaking.

*Het tweede middel* is gebaseerd op dezelfde gedachte, nl. dat de openbaarmaking een door het Verdrag *opgelegd* middel is om de eerbiediging van de regel van de non-discriminatie te verzekeren, en dat, voorzoverre bepaalde transacties gesloten kunnen worden tegen andere dan de openbaargemaakte prijzen, discriminaties mogelijk worden. Het stelsel, dat dergelijke resultaten toestaat, is dus noodzakelijkerwijze in strijd met het tweede lid van artikel 60, gelezen in verband met het voorgaande lid.

Ook hier, mijne Heren, kunnen wij niet anders dan verwijzen naar onze vorige opmerkingen. Wij stippen slechts aan, dat het verzoekschrift van de Italiaanse Regering, wat betreft Beschikking 2-54, uitdrukkelijk is gericht tegen de bepalingen van de vierde alinea van het nieuwe artikel 1 bis, welke, zoals Gij weet, be-

trekking hebben op transacties, die „bijzondere kenmerken vertonen, waardoor zij niet onder de in de prijschaal opgenomen categorieën vallen”, terwijl, zoals Gij gezien hebt, de Franse Regering er uitdrukkelijk van heeft afgezien de Beschikking op dit punt te laken. De Italiaanse Regering daarentegen is tijdens de zitting langdurig op deze kwestie ingegaan. Het schijnt ons evenwel toe, dat het hier om een van de meest gerechtvaardigde uitzonderingen gaat, want starheid in dit opzicht zou in het bijzonder de vorming van een normale prijs kunnen tegenwerken, terwijl voorts in een dergelijk geval de contrôle op de discriminaties wel beperkt moet blijven tot een speciale contrôle, waarbij rekening wordt gehouden met alle omstandigheden van het bijzondere geval. In ieder geval, mijne Heren, zou men de soms aanzienlijke afwijkingen betreffende deze bijzondere transacties niet kunnen opnemen in de berekening van de gemiddelde afwijking van 2,5 %. Inderdaad moet deze berekening een beeld geven van de marktprijs, d.w.z. in wezen de prijs der onderling vergelijkbare transacties. Men kan misschien de mening zijn toegedaan, dat de van deze bijzondere transacties gegeven omschrijving te vaag is: men kan misschien menen, dat het verkieslijker geweest zou zijn te eisen, dat de bijzondere transacties bekend zouden worden gemaakt; dit zijn evenwel slechts bedenkingen gericht tegen het beleid.

Wij wijzen eveneens op een bijzonder punt, waarop de Italiaanse Regering in haar beroep de nadruk legt: nl. het argument, gebaseerd op het feit, dat het stelsel van openbaarmaking, waarbij zelfs een meer gematigd gemiddelde is toegestaan, zoals het gemiddelde van 2,5 % naar boven of naar beneden, in feite, voor een enkele op zich zelf staande transactie, een veel grotere afwijking met zich mede kan brengen, tot een beloop van 15 of 20 % en in theorie zelfs nog hoger, en dit terwijl het gemiddelde toch in acht wordt genomen, hetgeen een aanzienlijke discriminatie kan opleveren.

Hierop antwoordt de Hoge Autoriteit met lange uiteenzettingen, vergezeld van geleerde tabellen.

Mijne Heren, wij bekennen, dat het argument weinig indruk op ons heeft gemaakt. Want niet alleen zou het toepassen van

dergelijke afwijkingen het handhaven van het gemiddelde binnen de toegestane grenzen zeer snel onmogelijk maken, maar bovenal zouden er, juist hierdoor, zeer sterke vermoedens van discriminatie ontstaan. Daar de ondernemingen verplicht waren, gedurende de afgelopen periode opgave te doen van de toegepaste minimum- en maximum-afwijking, en niet alleen van de gemiddelde afwijking, zouden dergelijke verschillen niet aan de opmerkzaamheid van de vertegenwoordigers van de Hoge Autoriteit ontgaan zijn, en, hoe groter de afwijking, des te moeilijker zou het zijn voor de onderneming het bewijs te leveren, waartoe zij volgens Beschikking 1-54 gehouden is, nl. dat deze afwijking is toegepast op alle onderling vergelijkbare transacties. Ofwel de onderneming heeft nagelaten, in feite, deze transactie op te geven, daar zij haar als bijzonder en niet vergelijkbaar beschouwde, en in dat geval kan er, zoals wij zoëven zeiden, slechts sprake zijn van een bijzondere contrôle; de Hoge Autoriteit zou, gelijk wij eveneens reeds hebben gezegd, ongetwijfeld op de gedachte gekomen zijn, deze contrôle te vergemakkelijken door het eisen van een bijzondere voorafgaande verklaring.

Tenslotte heeft de Italiaanse Regering, mijne Heren, wat betreft de beweerde schending van artikel 60, lid 1, juncto artikel 4 b — vooral tijdens de zitting — een standpunt ontwikkeld, dat, naar het ons voorkomt, de aandacht verdient. Men heeft gezegd, dat het niet aan de ondernemingen moest worden overgelaten, te oordelen over de vergelijkbaarheid van een transactie. Het is de taak van de Hoge Autoriteit om zelf en *op objectieve wijze* de criteria voor de vergelijkbaarheid te bepalen, zulks door gebruik te maken van de bevoegdheid welke haar hiertoe bij de eerste paragraaf van artikel 60 is gegeven; welnu, Beschikking 1-54 laat in werkelijkheid aan de verkoper over te oordelen of een gegeven transactie al dan niet te vergelijken is met een andere. Men heeft dus het eenvoudige en om zo te zeggen automatische criterium, dat het criterium van Beschikking 30-53 was (nl. iedere schending van de prijschaal is een verboden praktijk), opgegeven, zonder het door een ander te vervangen.

Mijne Heren, hierop antwoorden wij allereerst: het is weliswaar inderdaad volkomen juist, dat de Hoge Autoriteit, toen zij Beschikking 1-54 gaf, niet werkelijk gebruik heeft gemaakt van de haar in de laatste alinea van de eerste paragraaf van artikel 60

verleende bevoegdheid tot het geven van voorschriften, om zodoende te trachten een omschrijving te geven van hetgeen verstaan moet worden onder „vergelijkbare transacties”, maar zij was daartoe niet verplicht: de Hoge Autoriteit *kan* de gedragingen, welke onder dit verbod vallen, omschrijven, zegt de tekst, d.w.z. „de discriminerende praktijken, die op de gemeenschappelijke markt het toepassen door een verkoper van ongelijke voorwaarden bij gelijksoortige transacties inhouden”. De Hoge Autoriteit heeft wel de discriminerende praktijken omschreven, maar zij heeft niet de criteria voor de vergelijkbaarheid van de transacties omschreven: misschien omdat deze niet bestaan. In elk geval was zij er niet toe verplicht.

Anderzijds — en, mijne Heren, het komt ons voor, dat hierop niet voldoende de nadruk is gelegd —, heeft de Hoge Autoriteit in haar tweede Beschikking het in de eerste Beschikking gestelde beginsel gehandhaafd, nl. dat *elke afwijking een discriminatie vormt*. Alleen heeft zij *het tegenbewijs* toegestaan. De tekst immers zegt: „Als verboden praktijk wordt krachtens artikel 60, lid 1, aangemerkt de door een verkoper toegepaste prijzen of voorwaarden, welke van de in zijn prijschaal vermelde afwijken, wanneer de verkoper *niet kan bewijzen*, enz. . . .”

Tenslotte — en ook hierop is niet in het bijzonder de nadruk gelegd — bevat Beschikking 2-54 een artikel 2, welk artikel 2 *f* van Beschikking 31-53 aanvult, daar het nieuwe voorschriften geeft omtrent de *inhoud* van de prijschalen: prijsverlagingen bij afname van bepaalde hoeveelheden, premies voor langdurige zakenrelaties en kortingen bij tweede keuze. Welnu, deze aanduidingen zijn van het grootste nut om beter vast te kunnen stellen of een transactie met een andere vergelijkbaar is. Ook hier heeft de Hoge Autoriteit getracht rekening te houden met de ervaring, liever dan min of meer betwistbare juridische of economische criteria te zoeken: korting bij tweede keuze met name is een van de gemakkelijkste en meest toegepaste middelen om een voordeel met betrekking tot de normale prijs toe te staan, of omgekeerd, waarbij de schijn van een gelijke behandeling der afnemers gered wordt. Welnu, het is dienstiger in feite te ontdekken, dat in schijn vergelijkbare transacties het in werkelijkheid niet waren, dan een min of meer wetenschappelijke omschrijving van het begrip „vergelijkbaarheid” te geven.



## MIDDEL GEGROND OP „DÉTOURNEMENT DE POUVOIR”

Mijne Heren, wat het middel van „détournement de pouvoir” betreft, herhaalt het verzoekschrift van de Italiaanse Regering ten dele, hoewel in andere vorm, de reeds ontwikkelde argumentatie, welke er in werkelijkheid steeds naar streeft aan te tonen, dat de Beschikkingen het Verdrag schenden.

Bij de bespreking van het beroep van de Franse Regering hebben wij reeds onze mening uiteengezet, mijne Heren, wat betreft de „détournement de pouvoir” bij de strijd tegen de afspraken.

Tijdens de zitting heeft men de nadruk gelegd op andere aspecten van „détournement de pouvoir”, met name op de drie volgende, waarop wij thans nader ingaan:

1° In de eerste plaats zou de Hoge Autoriteit er naar gestreefd hebben, het nemen van maatregelen te vermijden — waaraan uit hoofde van de duidelijke en algemene schending harer eerste Beschikkingen vermoedelijk alle ondernemingen van de Gemeenschap waren blootgesteld.

Mijne Heren, laten wij niet stilstaan bij een dergelijke grief. Misschien had de Hoge Autoriteit onmiddellijk streng moeten optreden. Wellicht ook handelde zij verstandig, door zich daarvan te onthouden. Hierover hebt Gij niet te oordelen. Een feit is het, dat zij niet is opgetreden, en dat, na verloop van enige maanden — de Hoge Autoriteit heeft het zelf ter zitting openlijk erkend — de ervaring heeft uitgewezen, dat zulks, wat betreft de staalmarkt, een mislukking was. Zij heeft toen naar een bevredigender stelsel gezocht: het doel dat zij nastreefde, was een betere toepassing van het Verdrag, niet het vermijden van strafoplegging.

2° Men heeft ook gezegd, dat er sprake was van „détournement de pouvoir”, omdat de nieuwe Beschikkingen berusten op *repressie* van de discriminaties, terwijl de bevoegdheden, welke de Hoge Autoriteit bij artikel 60 zijn verleend, haar zijn gegeven om deze te *voorkomen*, niet om ze te beteugelen. Dit verwijt is vooral gericht tegen Beschikking 3-54 betreffende de inlichtingen.

Mijne Heren, wij bekennen eerlijk dit niet begrepen te hebben, evenmin als in de zaak van de Franse Regering. Het lijkt ons in het onderhavige geval een volkomen normale handelwijze inlichtingen te verzoeken uit hoofde van artikel 47, in de mate, waarin zulks voor een doeltreffende contrôle nodig schijnt, en wij zien er noch schending van het Verdrag, noch „détournement de pouvoir” in.

3<sup>o</sup> Tenslotte heeft men ons gezegd, dat het „wilsgebrek” van de Hoge Autoriteit blijkt uit de wijze, waarop zij het Raadgevend Comité heeft geraadpleegd, nl. uit het feit, dat zij in de overwegingen van haar Beschikking de met betrekking tot de uiteindelijk genomen beslissing tegenovergestelde meningen, welke in het Comité naar voren waren gebracht, niet heeft weerlegd.

Mijne Heren, wij hebben de door de Hoge Autoriteit overgelegde documenten, welke betrekking hebben op de raadpleging van het Raadgevend Comité, onderzocht. Welnu, uit deze documenten en uit het verslag van de lange discussies, welke in het Comité en in de commissie hiervan hebben plaats gevonden, volgt, naar het ons voorkomt, duidelijk, dat het werkelijke doel, en, wij voegen hieraan toe, het *beslissende* doel, dat door de Hoge Autoriteit werd nagestreefd, is geweest (zoals wij naar aanleiding van het beroep van de Franse Regering gezegd hebben), te geraken tot een grotere soepelheid van de voorschriften voor de openbaarmaking, welke tevens verenigbaar zou zijn met de eerbiediging van de regel der non-discriminatie en met de noodzaak een vrije prijsvorming door de markt te verzekeren, hetgeen uiteindelijk (zoals wij eveneens reeds gezegd hebben) volkomen paste in het kader van de toepassing van artikel 60.

Hierin kan men, naar onze mening, geen „détournement de pouvoir” zien.

Misschien zou men er, daarentegen, een *schending van een vormvoorschrift* in kunnen ontdekken.

Maar, mijne Heren, in dat geval zou er sprake zijn van een *nieuw middel*, hetwelk niet tijdig werd voorgedragen. De bepalingen van artikel 22 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie zijn in dit opzicht formeel: het verzoekschrift, dat

moet worden ingediend binnen de voorgeschreven termijn van een maand, overeenkomstig artikel 33 van het Verdrag, moet minstens een summiere uiteenzetting van de aangevoerde middelen inhouden. Overigens gaat het, volgens ons, niet om een middel van openbare orde, zoals onbevoegdheid, welk middel te allen tijde ingeroepen en zelfs ambtshalve door de rechter onderzocht zou kunnen worden.

Bovendien, mijne Heren, behalve niet-ontvankelijk schijnt het middel ons tevens ongegrond.

Immers, de schending van een vormvoorschrift kan zich op tweeërlei wijze voordoen: 1° geheel of gedeeltelijk ontbreken van raadpleging van het Raadgevend Comité; 2° geen of althans onvoldoende motivering van de bestreden Beschikkingen.

Wat betreft het eerste punt, gebrekkige of onvoldoende raadpleging, moet men normaal het verzoek om advies, waarmee men zich tot het Comité heeft gewend, vergelijken met de uiteindelijk gegeven Beschikkingen. De Hoge Autoriteit heeft zich bij schrijven van 20 November 1953 tot het Raadgevend Comité gewend, van welk schrijven wij tot ons genoeg kennis hebben kunnen nemen tijdens de laatste ogenblikken van dit debat. Hier volgen de punten, die voor ons van belang zijn:

1° „*Krachtens artikel 60, lid 1, van het Verdrag: Raadpleging betreffende een eventueel amendement op Beschikking 30-53 van 2 Mei 1953 met betrekking tot de praktijken, welke krachtens artikel 60, lid 1, van het Verdrag verboden zijn op de gemeenschappelijke markt voor kolen en staal (afgekondigd in het Publicatieblad No. 6, blz. 109).*”

2° „*Krachtens artikel 60, lid 2 a, van het Verdrag: Raadpleging betreffende een eventueel amendement op Beschikking 31-53 van 2 Mei 1953 met betrekking tot de wijze waarop de door de ondernemingen van de staalindustrie toegepaste prijschalen en verkoopsvoorwaarden openbaar dienen te worden gemaakt (afgekondigd in het Publicatieblad No. 6, blz. 111).*”

3° „*Krachtens artikel 60, lid 2 a, van het Verdrag: Op het gebied van speciaal staal, raadpleging betreffende een eventueel*

amendement op de Beschikkingen 31 en 32-53 van 2 en 20 Mei 1953 met betrekking tot de wijze, waarop de door de ondernemingen van de staalindustrie toegepaste verkoopsvoorwaarden openbaar dienen te worden gemaakt (afgekondigd in het *Publicatieblad* No. 6, blz. 111 en No. 7, blz. 130)."

Wij zijn van mening, mijne Heren, dat, indien alleen dit schrijven bestond, de raadpleging ongetwijfeld als onvoldoende moest worden beschouwd, want in de bewoordingen waarin zij is vervat, verschaft zij niet voldoende nauwkeurige aanwijzingen omtrent het *doel* van de door de Hoge Autoriteit beoogde wijzigingen.

Maar er zijn later verscheidene andere stukken overgelegd. Allereerst:

1° een nota van 28 November, inhoudende algemene beschouwingen over het probleem en vergezeld van een ontwerp-beschikking;

2° en vooral, een nota van 30 November, veel uitgebreider, waarin de Hoge Autoriteit het stelsel, dat uiteindelijk in de bestreden Beschikkingen is aangehouden, in zijn geheel uiteenzet. Met name vindt men er uitdrukkelijk het idee van *de gemiddelde afwijking per product* in vermeld (blz. 2 slot).

Tenslotte heeft het Raadgevend Comité verlenging gevraagd van de toegestane termijn en bij schrijven van 3 December heeft de Hoge Autoriteit een nieuwe termijn gesteld tot 14 December. Zij heeft zelfs de datum, welke was bepaald voor de raadpleging van de Raad van Ministers, laten verzetten. Het advies is aan de Hoge Autoriteit op 14 December uitgebracht en zoals Gij weet, zijn de Beschikkingen getekend op 7 Januari.

Naar onze mening, mijne Heren, staat het dus onbetwistbaar vast, dat de raadpleging volledig is geweest. Vergeten wij niet het bijzondere karakter van het Raadgevend Comité, dat niet een Raad van State is, belast met het geven van advies aangaande teksten, maar een technisch orgaan, dat tot taak heeft de Hoge Autoriteit over problemen voor te lichten. Het Raadgevend Comité dient alle elementen van het probleem in handen te hebben. Dit was het geval.

Ook het tweede aspect van schending van een vormvoorschrift: geen of onvoldoende motivering, heeft zich niet voorgedaan. Volgens artikel 15 van het Verdrag „worden de beschikkingen, aanbevelingen en adviezen van de Hoge Autoriteit met redenen omkleed en vermelden de adviezen, welke zij verplicht heeft ingewonnen”. Zoals de verwerende partij U in herinnering heeft gebracht, bestaat het „visum” van de beschikkingen uit de verplichte *vermelding* aan hoofde der beschikking, dat het advies is ingewonnen. Dit zou kunnen geschieden door de formule: „gezien het advies van het Raadgevend Comité”. De Hoge Autoriteit geeft er de voorkeur aan te zeggen: „na raadpleging van het Raadgevend Comité”, hetgeen op hetzelfde neerkomt. Anderzijds moeten de beschikkingen met redenen zijn omkleed; het spreekt vanzelf, dat de motieven beoordeeld worden met betrekking tot de beschikking zelf en niet tot de adviezen, welke er eventueel aan vooraf zijn gegaan. Met andere woorden, de Hoge Autoriteit moet haar eigen beschikking motiveren, zoals die luidt, en heeft geenszins de plicht, tegengestelde of afwijkende meningen, welke uit de tevoren ingewonnen adviezen konden blijken, te *meerleggen*.

Het komt ons derhalve voor, dat de procedure volkomen regelmatig geweest is. Wij kunnen er zelfs, met Uw verlof, aan toevoegen, dat wij zelden de gelegenheid hebben gehad, in onze eigen nationale evaring, gevallen te zien, waarbij de raadpleging zo volledig geschiedde en waarbij de samenwerking tussen de vertegenwoordigers van de Administratie en de leden van het geraadpleegd orgaan zo nauw was.

Wij zijn dan ook van mening, mijne Heren, dat wij voldoende verklarende uiteenzettingen hebben gegeven betreffende het middel of de middelen van „détournement de pouvoir”, waaraan de eisende partij in zekere zin getracht heeft, dit zojuist onderzochte middel van schending van een vormvoorschrift „aan te haken”.

MIDDEL GEGROND OP SCHENDING VAN HET TWEEDE LID VAN  
PARAGRAAF 30 VAN DE OVEREENKOMST MET BETREKKING  
TOT DE OVERGANGSBEPALINGEN

Blijft nog *het middel gegrond op schending van het tweede lid van paragraaf 30 van de Overeenkomst*. Wij lezen U de tekst voor:

„De prijzen, welke door de ondernemingen in rekening worden gebracht voor de verkopen van staal op de Italiaanse markt, herleid tot die,

welke voor de opstelling der prijs schalen worden berekend op grond van het gekozen uitgangspunt, zullen niet lager mogen zijn dan de prijs volgens genoemde prijs schaal voor gelijksoortige transacties, behoudens goedkeuring door de Hoge Autoriteit in overeenstemming met de Italiaanse Regering, onverminderd de bepalingen van de laatste alinea van het tweede lid van artikel 60 sub b."

Het door de eisende partij aan de tekst ontleende argument heeft uiteraard tamelijk grote kracht, immers lid 2 van paragraaf 30 zegt uitdrukkelijk, dat de gelijksoortige prijzen, welke door de ondernemingen in rekening worden gebracht op de Italiaanse markt, niet lager mogen zijn dan *de prijs volgens hun prijs schaal*, hetgeen dus een verbod zou inhouden van iedere afwijking van de prijs van de prijs schaal, tenminste van een afwijking naar beneden.

Niettemin zijn wij van mening, mijne Heren, dat, indien Gij onze conclusies betreffende de interpretatie van artikel 60 volgt, Gij het middel, gebaseerd op schending van paragraaf 30 van de Overeenkomst, slechts kunt verwerpen.

Immers, paragraaf 30 heeft slechts één doel, dat nauwkeurig omlijnd is: *nl. voor de duur van de overgangperiode* ten aanzien van de verkopen op de Italiaanse markt *het bij lid 2 b van artikel 60 van het Verdrag ingevoerde aanpassingsstelsel op te heffen* (behoudens bijzondere toestemming, welke slechts door de Hoge Autoriteit kan worden gegeven en met instemming van de Italiaanse Regering). Het is duidelijk, dat de betekenis van de tekst volkomen verdraaid zou worden, indien deze op een zodanige wijze werd geïnterpreteerd, dat aan de Italiaanse markt de gelegenheid zou worden geboden de andere, door het Verdrag vastgestelde regels, te ontduiken, met name de voorschriften omtrent de concurrentie, welke in lid 1 en lid 2a van artikel 60 zijn gegeven. Laten wij de bepalingen sub 5 van de eerste paragraaf van de Overeenkomst niet vergeten: „Van het tijdstip af van het in werking treden van het Verdrag ..., *zijn de bepalingen daarvan* (de bepalingen van het Verdrag) *van toepassing*, onder voorbehoud van de *afwijkingen* en onverminderd de *aanvullende voorschriften* voorzien in deze Overeenkomst voor het bereiken van de „hierboven omschreven doelstellingen“, afwijkingen en aanvullende voorschriften, welke, uitzonderingen daargelaten, moeten ophouden van toepassing te zijn na afloop van de Overgangperiode. Alle be-

palingen van de Overeenkomst hebben dus, naar hun aard, een uitzonderlijk karakter en moeten strikt worden uitgelegd.

Hoogstens zou men, naar onze mening, kunnen aanvoeren, dat de bepaling van paragraaf 30, gezien de gebruikte termen, een *argument* vormt ten gunste van de stelling, welke een strikte betekenis geeft aan het woord „prijsschaal” en slechts de prijzen van de openbaar gemaakte prijschalen wil erkennen. Dit zou uiteindelijk een *aanvullend* argument zijn, ter ondersteuning van het middel, gebaseerd op schending van lid 2a van artikel 60, waarop de bestreden Beschikkingen zijn gebaseerd, een argument, dat evengoed door de Franse Regering als door iedere andere niet-Italiaanse eisende partij naar voren had kunnen worden gebracht.

Inderdaad, van twee dingen één — en dit beroep op de logica, die wij elders zo onheus bejegenden, houde men ons thans ten goede, maar de logica schijnt hier op haar plaats te zijn — dus, van twee dingen één: ofwel het is voor de interpretatie van paragraaf 30 onmogelijk, onder de uitdrukking „prijzen volgens hun prijschaal” iets anders te verstaan dan de prijzen van een regelmatig openbaar gemaakte prijschaal — en dan is deze onmogelijkheid even absoluut met betrekking tot de tweede paragraaf van artikel 60 en moet men de stelling van de Hoge Autoriteit in haar geheel afwijzen en de bestreden Beschikkingen volledig nietig verklaren —, ofwel men aanvaardt de soepele stelling, welke wij verdedigd hebben, maar dan moet men voor de interpretatie van paragraaf 30 even ver willen gaan als voor de interpretatie van artikel 60, lid 2 b, want voor beide gevallen is zulks in gelijke mate noodzakelijk. Maar wanneer men de soepele stelling zou aanvaarden, de stelling, waarbij de prijzen binnen bepaalde grenzen kunnen veranderen, en wanneer men deze stelling slechts zou aanvaarden voor de gehele Gemeenschap met uitzondering van de Italiaanse markt, dan zou dit er eigenlijk op neerkomen, dat aan deze markt gedurende de overgangsperiode een *extra bescherming zou worden gegeven, welke de Overeenkomst niet heeft voorzien*. Dit zou betekenen, dat men erkent, dat de Italiaanse markt niet in staat is het hoofd te bieden aan de concurrentie, welke voortvloeit uit de door de markt vrijelijk gevormde prijzen, zelfs wanneer men rekening houdt met de volledige geografische bescherming, welke de Overeenkomst de Italiaanse markt heeft willen verzekeren bij lid 2 van paragraaf 30, evenals met de bescherming op het gebied

van de douanerechten, welke krachtens het eerste lid eveneens ten dele worden gehandhaafd.

Mijne Heren, wat zou er dan met betrekking tot Italië nog overblijven van het begrip „gemeenschappelijke markt” zelve?

Onze opvatting hieromtrent is niet veranderd: wij zijn van mening, dat men bij de interpretatie zo ver moet gaan als hierboven aangegeven. Dat wil zeggen, dat de verwijzing van paragraaf 30 naar „de prijs volgens genoemde prijschaal (de prijschaal van de onderneming, welke wil verkopen op de Italiaanse markt) voor *gelijksoortige transacties*” betekent: de *werkelijk toegepaste* prijs (en ook de verkoopsvoorwaarden, hoewel men daarover niet spreekt) overeenkomstig de prijschaal berekend op grond van de pariteit van die onderneming en rekening houdende met de toegestane afwijkingen, welke de toepassing van deze prijschaal en verkoopsvoorwaarden eventueel met zich mede kan brengen. Dit is geheel dezelfde interpretatie als die, welke wij hebben voorgesteld voor lid 2b van artikel 60, welk eveneens betrekking heeft op de wijzen van prijsnotering, waarvan de Overeenkomst juist de toepassing op de Italiaanse markt gedurende de overgangsperiode in beginsel moet tegengaan.

Hiermede, mijne Heren, zijn wij aan het einde van onze uiteenzettingen gekomen en hoe ook Uw vonnis zal luiden, wij spreken nogmaals onze voldoening uit over het feit, dat ook de Italiaanse Regering heeft gemeend een beroep te moeten instellen tegen de Beschikkingen ter toepassing van artikel 60, want door dit beroep is de aandacht gevestigd op een belangrijk argument, ontleend aan de Overeenkomst, welk argument anders wellicht aan Uw aandacht had kunnen ontgaan.

**Wij concluderen tot verwerping van het beroep.**